

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวนิยายเรื่อง *วิมานลอย* หรือ *Gone with the Wind* ของมาร์กาเรต มิตเชลล์ (Margaret Mitchell) ถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมอมตะเล่มหนึ่งของวงการวรรณคดี และได้รับการยอมรับว่าเป็นหนังสือที่ขายดีตลอดกาล (The best selling novel of all time) ภายใต้ความเป็นนวนิยายที่สะท้อนภาพสังคมภาคใต้และเหตุการณ์สงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา มาร์กาเรต มิตเชลล์ ได้สร้างสการ์เลตต์ โอฮารา (Scarlett O'Hara) ให้เป็นตัวละครที่มีความโดดเด่นตั้งแต่ในแง่บริบทของสังคมในยุคนั้นว่า ตัวละครสการ์เลตต์มีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากผู้หญิงในนวนิยายสมัยศตวรรษที่ 20 กล่าวคือ แก่นแก้ว กล้าเกินความเป็นสตรีในยุคที่สังคมยังกดให้สตรีต่ำต้อยกว่าบุรุษ พฤติกรรมหลายๆ ด้านเป็นการกระทำที่แสดงความเอาแต่ใจของตนเองและต้องการสนองความต้องการของตนเป็นหลักโดยไม่สนใจสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ต้องการเป็นที่สนใจ ต้องการเป็นที่หนึ่งของคนทุกๆ คน เป็นฝ่ายบอกรักผู้ชายก่อน ซึ่งแม้กระทั่งสมัยปัจจุบันนี้ สตรีหลายๆ คนก็ยังไม่กล้ากระทำเช่นสการ์เลตต์ การแหวกกฎสังคม การทำธุรกิจโรงเลื่อย การสมาคมกับพวกแยงกี้ การแต่งงานกับคนที่สังคมตำหนิ การช่านายทหารแยงกี้ที่บุกรุกบ้าน การแต่งงานที่หวังทรัพย์สินเงินทองเพื่อรักษาที่ดินและบ้านด้วยการโกหกและหลอกลวงแพรงก์ก็ผู้เป็นคู่หมั้นของน้องสาวซึ่งต้องเสียใจจากการกระทำของสการ์เลตต์ รวมถึงการที่เธอตกปากรับคำแต่งงานกับเรดต์ ด้วยเหตุผลว่าเรดต์จะทำให้เธอมีกินมีใช้ และเพราะเรดต์สามารถเข้าใจและทนเธอได้ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มีความไม่เหมาะสมทั้งในแง่สังคมและในแง่ศีลธรรม แต่ถึงกระนั้น ความเป็นตัวเอกที่มีความเลวร้ายอยู่ในตนปะปนอยู่กับความดีนั้นกลับสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่าน แม้เธอจะขึ้นชื่อว่าแยงคนรักของน้อง และเอาแต่ใจและเห็นแก่เงินก็ตาม

โดยทั่วไป การวิเคราะห์ตัวละครจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อผู้อ่านได้อ่านวรรณกรรม จะมีการรวบรวมภาพของพฤติกรรม พิจารณาสาเหตุแห่งพฤติกรรมที่บางครั้งผู้เขียนก็ระบุในตัวเอง เช่น สการ์เลตต์ตัดสินใจแต่งงานกับแพรงก์ก็เพื่อรักษาบ้านไร่ “ทारा” ของเธอไว้ เป็นต้น ผู้อ่านอาจจะตั้งข้อสงสัยว่าสิ่งที่สการ์เลตต์ทำนั้นถูกต้องแล้วหรือ มีเหตุผลอื่นๆ ที่จะสามารถอธิบายการกระทำของเธอได้มากกว่านั้นหรือไม่ จะเห็นได้ว่าแม้คำตอบจะออกมาในแง่ลบ เนื่องจากสการ์เลตต์ทำสิ่งที่ขัดต่อวัฒนธรรมและศีลธรรม ผู้อ่านหลายคนก็ยังนิยมชมชอบเธอ สการ์เลตต์และ *วิมานลอย* ยังเป็นที่นิยมชมชอบของคนอ่านทั่วโลก เนื้อหาที่อิงประวัติศาสตร์ไม่ได้

เป็นอุปสรรคสำหรับผู้อ่านที่อยู่ต่างถิ่น ต่างสมัย นั้นแสดงให้เห็นว่าน่าจะมีการให้เหตุผลของการกระทำของตัวเอกนอกเหนือจากข้อความที่ถ่ายทอดเป็นตัวอักษรในบทประพันธ์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะค้นหามุมมองต่างๆในการวิเคราะห์ตัวละครอย่างมีเหตุผล เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่า พฤติกรรมหนึ่งของตัวละครนั้นไม่ว่าจะดี หรือไม่ดี เมื่อค้นหาสาเหตุด้วยการวิเคราะห์จะทำให้เข้าใจการกระทำของตัวเอคนั้นมากขึ้น

ผู้เขียนจึงเลือกใช้ทฤษฎีจิตวิทยาอันถือได้ว่าเป็นศาสตร์ที่มีความเป็นสากลและมีเหตุผลน่าเชื่อถืออยู่ในตัว และสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ นำมาวิเคราะห์ ศึกษาพฤติกรรมตัวละคร ผู้เขียนได้เลือกทฤษฎีบุคลิกภาพมาใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมสการ์เลตต์ เนื่องจากธรรมชาติของทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สามารถใช้เพื่อศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์¹

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งวิเคราะห์พฤติกรรมของสการ์เลตต์ โอบาราด้วยทฤษฎีจิตวิทยาที่แตกต่างกัน เพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในการมองตัวละครหนึ่งๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการขยายมุมมองในการวิเคราะห์ ตัวละครให้กว้างและหลากหลายขึ้น ดังข้อความที่ Santrock ได้กล่าวไว้ว่า "Just when you think one theory has the correct explanation of personality, another theory will crop up and make you rethink your earlier conclusion"²

จากการวิเคราะห์อาจจะสามารถเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า เหตุใดสการ์เลตต์ และ วิมานลอย จึงยังคงเป็นตัวละครและนวนิยายที่มีผู้อ่านนิยมชมชอบมากที่สุดเรื่องหนึ่ง

ในประเด็นของการวิเคราะห์มาร์กาเร็ตกับวิมานลอย นั้นผู้วิจัยศึกษาอัตชีวประวัติของมาร์กาเร็ต และได้พบว่า มีความคล้ายคลึงกันระหว่างชีวิตของมาร์กาเร็ต มิตเชลล์ และชีวิตของสการ์เลตต์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเขียนและวรรณกรรมดังกล่าว ด้วยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออก

¹ Calvin S. Hall and Gardner Lindzey, Theories of Personality 2nd ed.(New York : John Wiley and Sons, Inc., 1970), p. 2.

² John W. Santrock, Psychology 6th ed. (Dallas : The McGrawHill Companies ,Inc, 1997), p. 412.

ของกวี และเป็นการทำให้ความปรารถนาของนักเขียนสมบูรณ์หรือเป็นจริงโดยผ่านตัวอักษรดังที่
 ฟรอยด์ได้กล่าวไว้ใน หนังสือ *Creative Writer and Day Dreaming*³

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สการ์เลตต์ โอฮาราด้วยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์
 (Sigmund Freud) ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ ของคาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung) และ
 ทฤษฎีจิตวิทยาตามนุษยนิยมของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow)

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาร์กาเร็ต มิตเชลล์ กับ *วิมานลอย* ด้วย
 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์

1.3 สมมติฐาน

1. การอธิบายลักษณะและพฤติกรรมของตัวละครด้วยทฤษฎีจิตวิทยาที่แตกต่างกัน
 สามารถแสดงให้เห็นความหลากหลายของมุมมองที่มีต่อตัวละคร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเขียนและนวนิยายของตน และพฤติกรรมของตัวละครในแง่
 ต่างๆสามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผลโดยใช้ทฤษฎีจิตวิทยา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมตัวละครเอก คือ สการ์เลตต์ โอฮารา ด้วยทฤษฎีจิตวิทยาต่างๆเพื่อเปรียบ
 เทียบให้เห็นความแตกต่างของการตีความหรือการอธิบายพฤติกรรมตัวละครสการ์เลตต์ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์
 ตัวละครสำคัญอื่นๆที่ปรากฏในนวนิยายเพิ่มเติมในแต่ละประเด็น เพื่อเปรียบเทียบกับสการ์เลตต์ ทั้งนี้เพื่อให้
 เห็นภาพของสการ์เลตต์ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ผู้วิจัยจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนคือ มาร์กาเร็ต มิตเชลล์ กับนวนิยายของเธอ
วิมานลอย ด้วยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1. สืบค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยแหล่งข้อมูลจากห้องสมุด
 ต่างๆ

³ Sigmund Freud, "Creative Writer and Day Dreaming," in *Critical Theory Since Plato*, ed. by
 Adam, Hazard (New York : Harcourt Brance Jonovitch INC, 1971), pp.750-751.

2. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำทฤษฎีจิตวิทยาและจิตวิเคราะห์มาใช้ในการวิเคราะห์วิจารณ์
วรรณกรรม

4. สรุปผลการศึกษา และรายงานผล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจตัวละครสการ์เลตต์มากขึ้น รวมถึงมีมุมมองที่หลากหลายในการวิเคราะห์
พฤติกรรมตัวละคร

2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครที่น่าสนใจในวรรณกรรมเรื่องอื่นๆ